

Bánh trôi nước

-Hồ Xuân Hương-

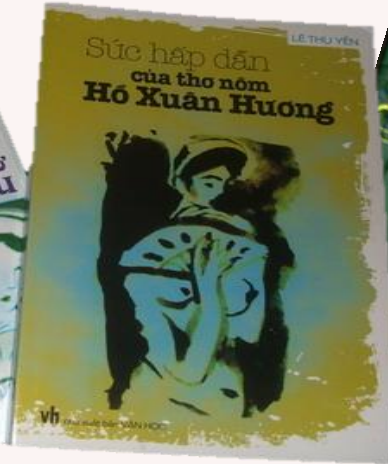
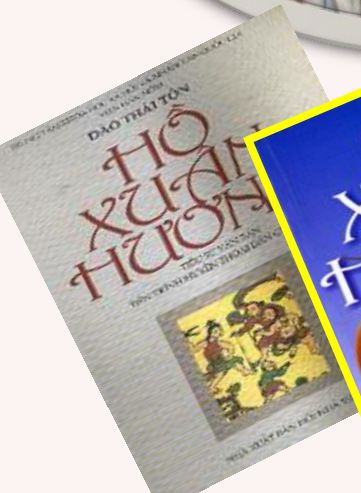

THE
LEADER
ENTERTAINMENT

Hồ Xuân Hương

I TÌM HIỂU CHUNG

1 Tác giả

Hồ Xuân Hương

1

Nữ thi sĩ Hồ Xuân Hương sống vào khoảng thế kỉ XVIII đầu XIX (chưa cụ thể)

2

Từng sống ở phường Khán Xuân- Hồ Tây- Hà Nội

3

Được mệnh danh là : Bà chúa thơ Nôm

4

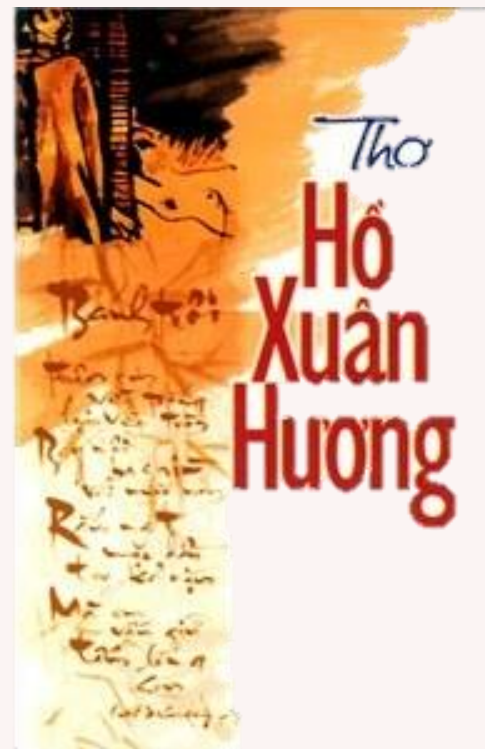
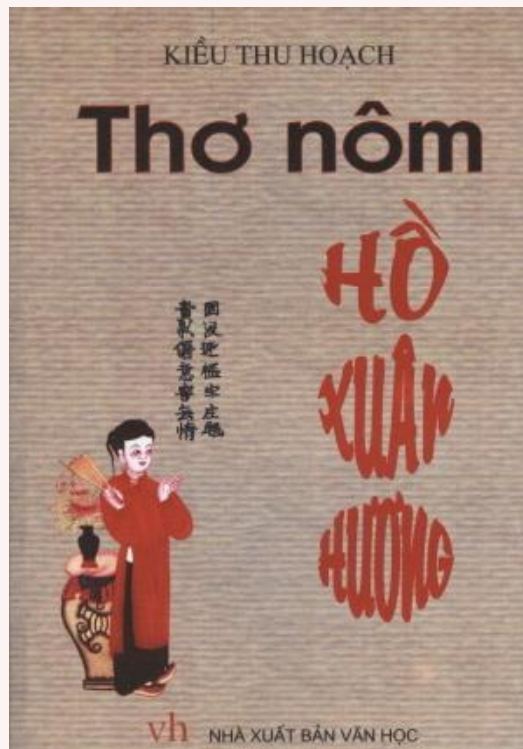
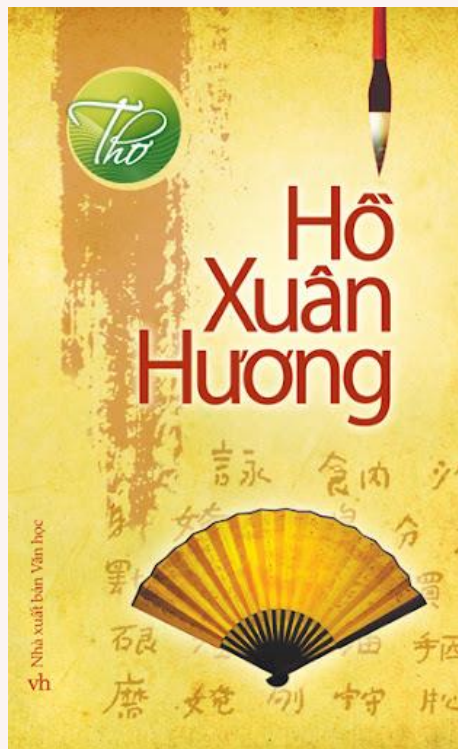
Thơ bà có giọng điệu táo bạo, sắc sảo và có giá trị nhân văn sâu sắc

I

TÌM HIỂU CHUNG

1

Tác giả

I TÌM HIỂU CHUNG

2 Tác phẩm

Xuất xứ

Thể thơ

PTBĐ

In trong
tập “Hợp
tuyển thơ
văn Việt
Nam”

Thất ngôn
tứ tuyệt

Miêu tả +
Biểu cảm

I TÌM HIỂU CHUNG

2 Tác phẩm

+ Phần 1: 2 câu đầu
→ Hình ảnh bánh trôi nước

**BỔ
CỤC**

+ Phần 2: 2 câu cuối
→ Vẽ đẹp thân phận
người phụ nữ

Bánh trôi nước

Ý nghĩa nhan đề

- ✓ Với nghĩa thứ nhất, bánh trôi nước đã được miêu tả như sau: bánh làm bằng bột nếp màu trắng có hình tròn, nhân bằng đường phèn. Khi luộc trong nước sôi bánh chín thì nổi lên, chưa chín thì chìm xuống.
- ✓ Với nghĩa thứ hai, phẩm chất và thân phận của người phụ nữ được thể hiện như sau :
 - Hình thức: xinh đẹp
 - Thân phận: chìm nổi bấp bênh
 - Phẩm chất: cao quý, dù gặp cảnh ngộ nào vẫn giữ tấm lòng chung thủy, sắt son

*Thân em vừa trắng lại vừa tròn
Bảy nổi ba chìm với nước non
Rắn nát mặc dầu tay kẻ nặn
Mà em vẫn giữ tấm lòng son*

II

TÌM HIỂU VĂN BẢN

1

Hình ảnh Bánh trôi nước

Màu sắc: Vỏ trắng, nhân đỏ

Cách nấu: Luộc trong nước, chín thì nổi, sồng thì chìm

Hình dáng: tròn

Cách làm bánh: tùy thuộc vào tay kẻ nặn

→ Hình ảnh cái bánh trắng tròn, thơm ngon, tinh khiết, giống như miêu tả cái bánh ngoài đời thật

II TÌM HIỂU VĂN BẢN

1 Hình ảnh Bánh trôi nước

Nghệ thuật

- ✓ Nhân hóa, mô tip: “Thân em”
- ✓ Cặp quan hệ từ “vừa, vừa”
- ✓ Thành ngữ “bảy nổi ba chìm”
- ✓ Từ trái ngược “rắn-nát”

II

TÌM HIỂU VĂN BẢN

2

Vẻ đẹp của người phụ nữ

*Thân em vừa trắng lại vừa tròn
Bảy nổi ba chìm với nước non
Rắn nát mặc dầu tay kẻ nặn
Mà em vẫn giữ tấm lòng son*

Mô tip mở đầu” Thân em”: quen thuộc

→ Lời xưng hô, giới thiệu dịu dàng, nữ tính

II TÌM HIỂU VĂN BẢN

2 *Vẻ đẹp của người phụ nữ*

*Thân em vừa trắng lại vừa tròn
Bảy nổi ba chìm với nước non
Rắn nát mặc dầu tay kẻ nặn
Mà em vẫn giữ tấm lòng son*

Vẻ đẹp
ngoại
hình

Cuộc đời,
thân phận

Phẩm
chất, vẻ
đẹp tâm
hồn

II TÌM HIỂU VĂN BẢN

2 *Vẻ đẹp của người phụ nữ*

Thân em vừa trắng lại vừa tròn
Bảy nổi ba chìm với nước non
Rắn nát mặc dầu tay kẻ nặn
Mà em vẫn giữ tấm lòng son

“Thân em vừa trắng lại vừa tròn”

Phép lặp
tăng tiến
“vừa...vừa”

Trắng trẻo, tròn
đầy, phúc hậu của
người con gái

II

TÌM HIỂU VĂN BẢN

2

Vẻ đẹp của người phụ nữ

*Thân em vừa trắng lại vừa tròn
Bảy nổi ba chìm với nước non
Rắn nát mặc dầu tay kẻ nặn
Mà em vẫn giữ tấm lòng son*

Cuộc đời,
thân phận

+ “**Bảy nổi ba chìm**”

→ Thành ngữ, đối lập
→ Giọng điệu xót xa,
oán trách

→ Số phận trôi nổi, bị
vùi dập, bấp bênh, cay
cực, xót xa

+ “**Rắn nát mặc dầu**”

→ Giọng điệu ngậm
ngùi, cam chịu

→ Sự phụ thuộc, cam
chịu, không được tự
quyết định và làm chủ
cuộc đời chính mình

II

TÌM HIỂU VĂN BẢN

2

Vẻ đẹp của người phụ nữ

Phẩm
chất, vẻ
đẹp tâm
hồn

Mà em vẫn giữ tấm lòng son

→ Tấm lòng thủy chung, son sắt, tình nghĩa

→ Quyết tâm giữ gìn phẩm chất cao đẹp

→ Niềm tự hào về phẩm chất cao quý

*Thân em vừa trắng lại vừa tròn
Bảy nổi ba chìm với nước non
Rắn nát mặc dầu tay kẻ nặn
Mà em vẫn giữ tấm lòng son*

II

TÌM HIỂU VĂN BẢN

2

Vẻ đẹp của người phụ nữ

*Thân em vừa trắng lại vừa tròn
Bảy nổi ba chìm với nước non
Rắn nát mặc dầu tay kẻ nặn
Mà em vẫn giữ tấm lòng son*

Nghệ thuật

- ✓ Ẩn dụ
- ✓ Quan hệ từ, tính từ
- ✓ Đảo thành ngữ
- ✓ Sự đa giọng điệu

II

TÌM HIỂU VĂN BẢN

2

Vẻ đẹp của người phụ nữ

*Thân em vừa trắng lại vừa tròn
Bảy nổi ba chìm với nước non
Rắn nát mặc dầu tay kẻ nặn
Mà em vẫn giữ tấm lòng son*

1.

- Ca ngợi vẻ đẹp ngoại hình và tâm hồn của người phụ nữ

2.

- Cảm thương sâu sắc cho số phận lên đênh, phụ thuộc

3.

- Lên án, tố cáo chế độ phong kiến phụ quyền

II

TÌM HIỂU VĂN BẢN

2

Vẻ đẹp của người phụ nữ

So sánh Bánh trôi nước và người phụ nữ

Có nhiều điểm chung, giúp người đọc dễ nhận ra và hình dung đến thân phận của người phụ nữ trong xã hội phong kiến xưa: vẻ đẹp, tính cách, phẩm chất

1. Nghệ thuật

- ❖ Thể thơ thất ngôn tứ tuyệt
- ❖ Hình ảnh ẩn dụ tượng trưng
- ❖ Bài thơ đa nghĩa, độc đáo

Bánh trôi nước

2. Ý nghĩa văn bản

“Bánh trôi nước” là một bài thơ thể hiện cảm hứng nhân đạo trong văn học viết Việt Nam dưới thời phong kiến. Ngợi ca vẻ đẹp, phẩm chất của người phụ nữ, đồng thời thể hiện lòng cảm thông sâu sắc đối với thân phận nổi chìm của họ.